

BSM211 Veritabanı Yönetim Sistemleri - Celal ÇEKEN, İsmail ÖZTEL, Veysel Harun ŞAHİN

Temel SQL (SQL DDL Komutları; İndeks (Index), Kalıtım, Tekli Bağlantı, SQL DML Komutları; Görünüm (View), Çoklu Satır Fonksiyonları, Gruplama)

Konular

- İndeks (Index)
- Kalıtım
- Tekli Bağlantı / Özyineli Birleştirme
- Görünüm (View)
- Çoklu Satır Fonksiyonları
- Gruplama

İndeks

- Ayrıntılar için <https://github.com/celalceken/DatabaseManagementSystems/blob/master/VYS04.md> bağlantısına bakınız.

```
CREATE TABLE "Musteriler" (  
    "musteriNo" SERIAL NOT NULL,  
    "adi" CHARACTER VARYING(40) COLLATE "pg_catalog"."default" NOT NULL,  
    "soyadi" CHARACTER VARYING(40) COLLATE "pg_catalog"."default" NOT NULL,  
    CONSTRAINT "musteriNoPK" PRIMARY KEY ("musteriNo")  
);
```

```
SHOW lc_collate;
```

```
CREATE INDEX "musterilerAdiIndex" ON "Musteriler" ("adi");
```

```
CREATE INDEX "musterilerSoyadiIndex" ON "Musteriler" USING btree ("soyadi");
```

```
DROP INDEX "musterilerAdiIndex";
```

Örnek Uygulama

- Örnek Ek Veritabanı

```
CREATE DATABASE "TestVeritabani"
ENCODING='UTF-8'
LC_COLLATE='tr_TR.UTF-8'
LC_CTYPE='tr_TR.UTF-8'
OWNER postgres
TEMPLATE=template0;

CREATE TABLE "Kisiler" (
    "kisiNo" SERIAL,
    "adi" VARCHAR(40) NOT NULL,
    "soyadi" VARCHAR(40) NOT NULL,
    "kayitTarihi" TIMESTAMP DEFAULT '2019-01-01 01:00:00',
    CONSTRAINT "urunlerPK1" PRIMARY KEY("kisiNo")
);
```

- Windows işletim sistemi için:

```
CREATE DATABASE "TestVeritabani"
ENCODING='UTF-8'
LC_COLLATE='Turkish_Turkey.1254'
LC_CTYPE='Turkish_Turkey.1254'
OWNER postgres
TEMPLATE=template0;

CREATE TABLE "Kisiler" (
    "kisiNo" SERIAL,
    "adi" VARCHAR(40) NOT NULL,
    "soyadi" VARCHAR(40) NOT NULL,
    "kayitTarihi" TIMESTAMP DEFAULT '2019-01-01 01:00:00',
    CONSTRAINT "urunlerPK1" PRIMARY KEY("kisiNo")
);
```

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION "veriGir"(kayitSayisi integer)
RETURNS VOID
AS
$$
BEGIN
    IF kayitSayisi > 0 THEN
        FOR i IN 1 .. kayitSayisi LOOP
            INSERT INTO "Kisiler" ("adi","soyadi", "kayitTarihi")
            VALUES(
                substring('ABCÇDEFGĞHIiJKLMNOÖPRSŞTUÜVYZ' from
                ceil(random()*10)::smallint for ceil(random()*20)::SMALLINT),
                substring('ABCÇDEFGĞHIiJKLMNOÖPRSŞTUÜVYZ' from
                ceil(random()*10)::smallint for ceil(random()*20)::SMALLINT),
                NOW() + (random() * (NOW()+'365 days' - NOW()))
            );
        END LOOP;
    END IF;
END;
```

```

        );
    END LOOP;
END IF;
END;
$$
LANGUAGE 'plpgsql' SECURITY DEFINER;

```

```
SELECT "veriGir"(100000);
```

```

EXPLAIN ANALYZE
SELECT * FROM "Kisiler"
WHERE "adi"='DENEME';
-- Satırlardan birinin adi alanı "DENEME" olarak değiştirilmeli

```

- Execution time: 10.274 ms

```
CREATE INDEX "adiINDEX" ON "public"."Kisiler" USING btree( "adi" Asc NULLS Last );
```

```

EXPLAIN ANALYZE
SELECT * FROM "Kisiler"
WHERE "adi"='DENEME';
-- Satırlardan birinin adi alanı "DENEME" olarak değiştirilmeli

```

- Execution time: 0.086 ms

Kalıtım

```

CREATE DATABASE "AlisVerisUygulamasi"
ENCODING='UTF-8'
LC_COLLATE='tr_TR.UTF-8'
LC_CTYPE='tr_TR.UTF-8'
OWNER postgres
TEMPLATE=template0;

```

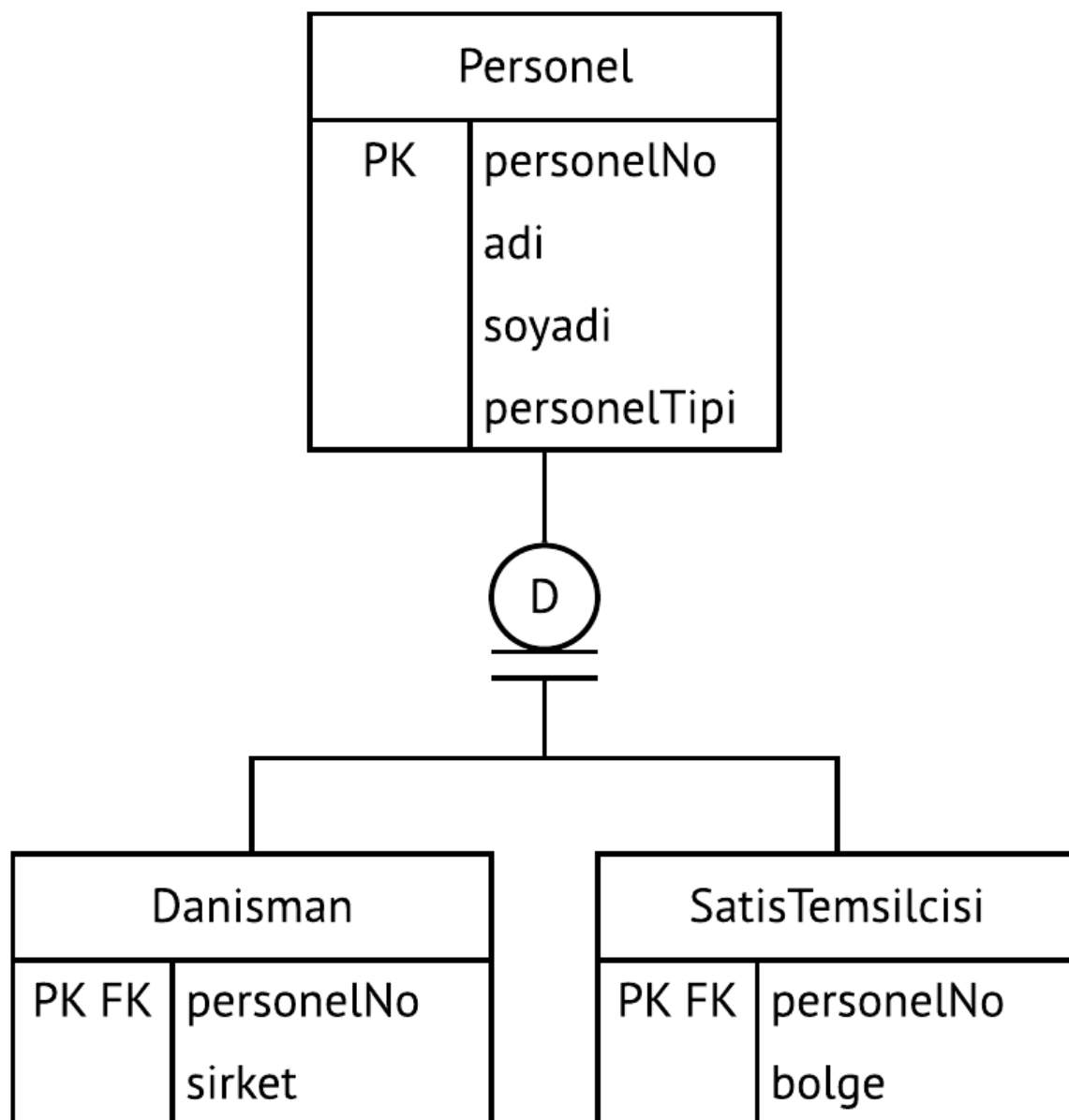
- Windows işletim sistemi için:

```

CREATE DATABASE "AlisVerisUygulamasi"
ENCODING='UTF-8'
LC_COLLATE='Turkish_Turkey.1254'
LC_CTYPE='Turkish_Turkey.1254'

```

```
OWNER postgres  
TEMPLATE=template0;
```



```
CREATE SCHEMA "Personel";
```

```
CREATE TABLE "Personel"."Personel" (  
    "personelNo" SERIAL,  
    "adi" CHARACTER VARYING(40) NOT NULL,  
    "soyadi" CHARACTER VARYING(40) NOT NULL,  
    "personelTipi" CHARACTER(1) NOT NULL,
```

```
CONSTRAINT "personelPK" PRIMARY KEY ("personelNo")
);
```

```
CREATE TABLE "Personel"."Danisman" (
    "personelNo" INT,
    "sirket" CHARACTER VARYING(40) NOT NULL,
    CONSTRAINT "danismanPK" PRIMARY KEY ("personelNo")
);
```

```
CREATE TABLE "Personel"."SatisTemsilcisi" (
    "personelNo" INT,
    "bolge" CHARACTER VARYING(40) NOT NULL,
    CONSTRAINT "satisTemsilcisiPK" PRIMARY KEY ("personelNo")
);
```

- Temel tablo ile çocuk tablo arasında bağıntı kurulumu. "CASCADE" kullanımının en uygun olduğu yer

```
ALTER TABLE "Personel"."Danisman"
    ADD CONSTRAINT "DanismanPersonel" FOREIGN KEY ("personelNo")
    REFERENCES "Personel"."Personel" ("personelNo")
    ON DELETE CASCADE
    ON UPDATE CASCADE;
```

- Temel tablo ile çocuk tablo arasında bağıntı kurulumu. "CASCADE" kullanımının en uygun olduğu yer

```
ALTER TABLE "Personel"."SatisTemsilcisi"
    ADD CONSTRAINT "SatisTemsilcisiPersonel" FOREIGN KEY ("personelNo")
    REFERENCES "Personel"."Personel" ("personelNo")
    ON DELETE CASCADE
    ON UPDATE CASCADE;
```

- Kalıtım kullanıldığında verilerin eklenmesi

```
INSERT INTO "Personel"."Personel"("adi","soyadi","personelTipi")
VALUES ('Mert','Şen','D' )

INSERT INTO "Personel"."Danisman"("personelNo","sirket")
VALUES (currval('"Personel"."Personel_personelNo_seq"'),'Şen Ltd.');
```

```
-- Fonksiyon tanımı içerisinde
$$
DECLARE personelNo integer;

BEGIN

INSERT INTO "Personel"."Personel"("adi","soyadi","personelTipi")
VALUES ('Mert','Şen','D' ) RETURNING "personelNo" INTO personelNo;

INSERT INTO "Personel"."Danisman"("personelNo","sirket")
VALUES (personelNo,'Şen Ltd.');
```

END
\$\$;

- Kalıtım kullanıldığında verilerin alınması

```
SELECT * FROM "Personel"."Personel"
INNER JOIN "Personel"."SatisTemsilcisi"
ON "Personel"."Personel"."personelNo" = "Personel"."SatisTemsilcisi"."personelNo";
```

```
SELECT * FROM "Personel"."Personel"
INNER JOIN "Personel"."Danisman"
ON "Personel"."Personel"."personelNo" = "Personel"."Danisman"."personelNo";
```

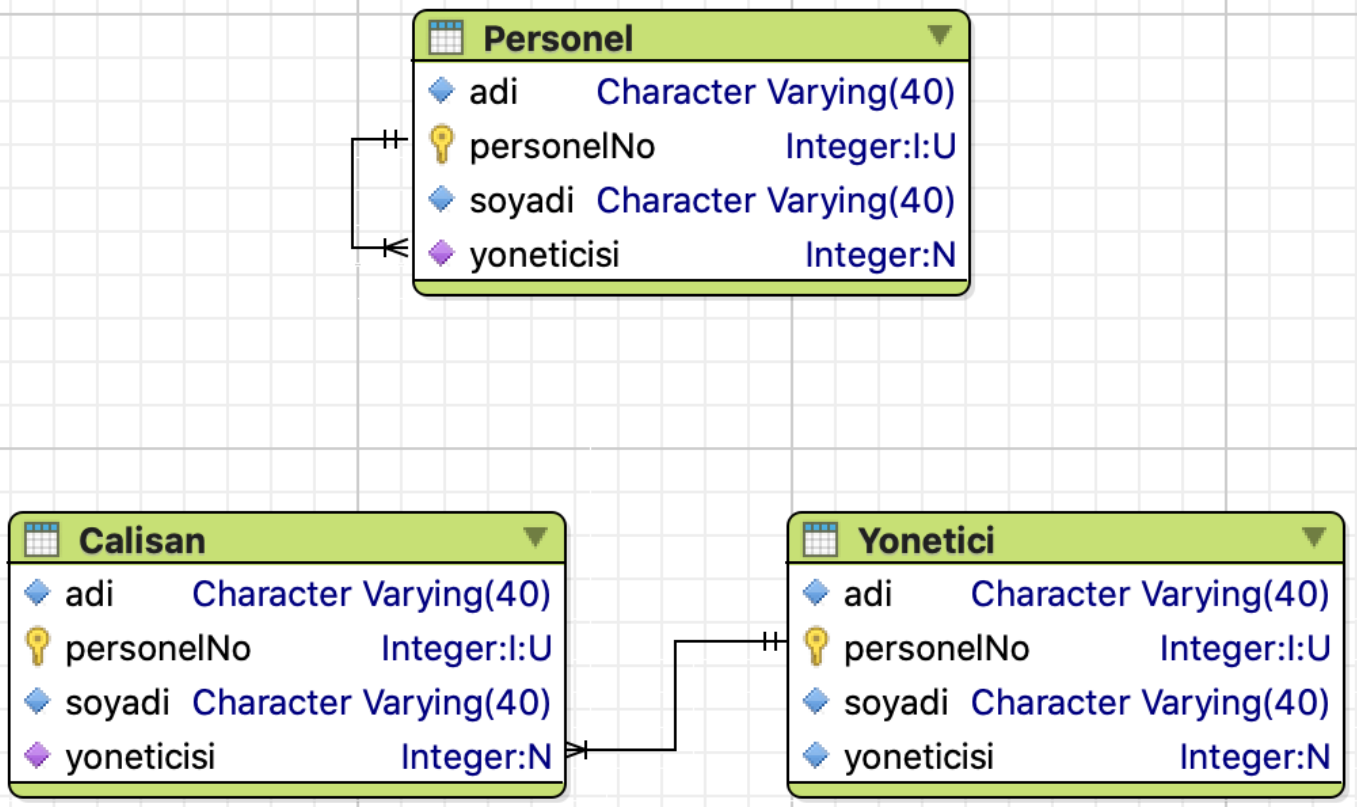
- Sorguların hızlandırılması için temel tabloya eklenen alan

```
SELECT "adi", "soyadi" FROM "Personel"."Personel"
WHERE "personelTipi"='S';
```

```
SELECT "adi", "soyadi" FROM "Personel"."Personel"
WHERE "personelTipi"='D';
```

```
SELECT "adi", "soyadi" FROM "Personel"."Personel"
INNER JOIN "Personel"."Danisman"
ON "Personel"."personelNo" = "Danisman"."personelNo";
```

Tekli Bağıntı / Özyineli Birleştirme


```

CREATE TABLE "Personel" (
    "personelNo" SERIAL,
    "adi" CHARACTER VARYING(40) NOT NULL,
    "soyadi" CHARACTER VARYING(40) NOT NULL,
    "yoneticisi" INTEGER,
    CONSTRAINT "personelPK" PRIMARY KEY ("personelNo"),
    CONSTRAINT "personelFK" FOREIGN KEY ("yoneticisi") REFERENCES "Personel"
    ("personelNo")
);
  
```

```

INSERT INTO "Personel" ("adi", "soyadi") VALUES ('Ahmet', 'Şahin');
INSERT INTO "Personel" ("adi", "soyadi") VALUES ('Ayşe', 'Kartal');
INSERT INTO "Personel" ("adi", "soyadi", "yoneticisi") VALUES ('Mustafa', 'Çelik',
'1');
INSERT INTO "Personel" ("adi", "soyadi", "yoneticisi") VALUES ('Fatma', 'Demir',
'2');
  
```

```

SELECT "Calisan"."adi" AS "calisanAdi",
    "Calisan"."soyadi" AS "calisanSoyadi",
    "Yonetici"."adi" AS "yoneticiAdi",
    "Yonetici"."soyadi" AS "yoneticiSoyadi"
FROM "Personel" AS "Calisan"
INNER JOIN "Personel" AS "Yonetici" ON "Yonetici"."personelNo" =
"Calisan"."yoneticisi";
  
```

```
SELECT "Calisan"."adi" AS "calisanAdi",  
       "Calisan"."soyadi" AS "calisanSoyadi",  
       "Yonetici"."adi" AS "yoneticiAdi",  
       "Yonetici"."soyadi" AS "yoneticiSoyadi"  
FROM "Personel" AS "Calisan"  
LEFT OUTER JOIN "Personel" AS "Yonetici" ON "Yonetici"."personelNo" =  
"Calisan"."yoneticisi";
```

- Yoneticisi olmayan çalışanlar da listelenir.

Görünüm (View)

- Bir veya daha fazla tablodan seçilen satırlar ve alanlardaki bilgilerin yeni bir tablo gibi ele alınmasını temin eden yapıdır.
- Seçme (SELECT) işlemi için kısa yol tanımlar.
- Tablo(lar)dan tüm satırlar seçilebileceği gibi yalnızca belli kriterlere uyan satırlar da seçilebilir.
- Tablo(lar)daki tüm alanlar görünüme dahil edilebileceği gibi yalnızca belli alanlar da görünüme dahil edilebilir.
- Genellikle, karmaşık olan seçme (SELECT) işlemlerini basit hale getirmek için kullanılır.
- Dinamiktir. GÖRÜNÜM (VIEW) ile oluşturulan tabloya gerçekleştirilen her erişimde kendisini oluşturan ifadeler (görünüm – view ifadeleri) yeniden çalıştırılır.
- Güvenliği sağlamak amacıyla da kullanılır.
 - Örneğin şirket personeli, müşterilerin genel bilgilerini (ad, soyad, adres v.b.) görebilsin ancak kredi kartı bilgilerine erişemesin isteniyorsa yalnızca görmesini istediğimiz bilgileri içeren bir görünüm oluşturulabilir ve ilgili personeli bu görünüme yetkilendiririz.

Aşağıdaki sorgular NorthWind Örnek Veritabanını Kullanmaktadır.

```
CREATE OR REPLACE VIEW "public"."SiparisMusteriSatisTemsilcisi" AS  
SELECT "orders"."OrderID",  
       "orders"."OrderDate",  
       "customers"."CompanyName",  
       "customers"."ContactName",  
       "employees"."FirstName",  
       "employees"."LastName"  
FROM "orders"  
INNER JOIN "employees" ON "orders"."EmployeeID" = "employees"."EmployeeID"  
INNER JOIN "customers" ON "orders"."CustomerID" = "customers"."CustomerID";
```

```
SELECT * FROM "SiparisMusteriSatisTemsilcisi";
```



```
DROP VIEW "SiparisMusteriSatisTemsilcisi";
```

Çoklu Satır Fonksiyonları

Aşağıdaki sorgular NorthWind Örnek Veritabanını Kullanmaktadır.

COUNT

- COUNT (Satır sayısı)
- Sorgu sonucunda oluşan sonuç kümesindeki satır sayısını döndürür.
- Yalnızca bir sütun için uygulanırsa o sütundaki NULL olmayan kayıtların sayısı bulunur.

```
SELECT COUNT("Region")  
FROM "customers"  
WHERE "Country" = 'Mexico';
```

```
SELECT COUNT(*)  
FROM "customers"  
WHERE "Country" = 'Mexico';
```

- Tablodaki tüm kayıtların sayısı

```
SELECT COUNT(*)  
FROM "customers";
```

```
SELECT COUNT("CustomerID") AS "musteriSayisi"  
FROM "customers";
```

```
SELECT COUNT("CustomerID") AS "musteriSayisi"  
FROM "customers"  
WHERE "Country" = 'Türkiye';
```

LIMIT

```
SELECT * FROM "products" ORDER BY "ProductID" ASC LIMIT 4;
```

```
SELECT * FROM "products" ORDER BY "ProductID" DESC LIMIT 5;
```

MAX

- Seçilen sütundaki en büyük değere ulaşmak için kullanılır.

```
SELECT MAX("UnitPrice") FROM "products";
```

```
SELECT MAX("UnitPrice") AS "enYuksekFiyat" FROM "products";
```

MIN

- Seçilen sütundaki en küçük değere ulaşmak için kullanılır.

```
SELECT MIN("UnitPrice") FROM "products";
```

```
SELECT MIN("UnitPrice") AS "enDusukFiyat" FROM "products";
```

SUM

- Seçilen sütundaki değerlerin toplamına ulaşmak için kullanılır.

```
SELECT SUM("UnitPrice") FROM "products";
```

```
SELECT SUM("UnitPrice") AS "toplam" FROM "products";
```

AVG

- Seçilen sütundaki değerlerin aritmetik ortalamasını bulmak için kullanılır.

```
SELECT SUM("UnitPrice") / COUNT("ProductID") FROM "products";
```

```
SELECT AVG("UnitPrice") FROM "products";
```

Gruplama

GROUP BY

- Sorgu sonucunu belirtilen alan(lar)a göre gruplayarak oluşturur.
- Gruplama işleminde seçilecek alan, gruplama yapılan alan ya da çoklu satır fonksiyonları (COUNT, SUM, AVG vb.) olmalıdır.
- Aşağıdaki sorgu, ürünleri tedarikçilerine (SupplierID) göre gruplar ve her tedarikçinin sağladığı ürünlerin sayısını (COUNT) hesaplayarak tedarikçi bilgisi ile birlikte döndürür.

```
SELECT "SupplierID", COUNT("SupplierID") AS "urunSayisi"
FROM "products"
GROUP BY "SupplierID";
```

```
SELECT "SupplierID", SUM("UnitsInStock") AS "stokSayisi"
FROM "products"
GROUP BY "SupplierID";
```

- Aşağıdaki sorgu, siparişleri müşteri firma adına (CompanyName) göre gruplar ve her müşterinin satın aldığı ürün sayısını (COUNT) ve bu ürünlerin toplam (SUM) birim fiyatını hesaplar.

```
SELECT "customers"."CompanyName", COUNT("orders"."OrderID"),
SUM("products"."UnitPrice")
FROM "orders"
INNER JOIN "customers" ON "orders"."CustomerID" = "customers"."CustomerID"
INNER JOIN "order_details" ON "order_details"."OrderID" = "orders"."OrderID"
LEFT OUTER JOIN "products" ON "order_details"."ProductID" = "products"."ProductID"
GROUP BY "CompanyName"
ORDER BY 1;
```

HAVING

- Gruplandırılmış veriler üzerinde filtreleme yapmak için kullanılır.
- Gruplama işleminden sonra koşul yazılabilmesi için WHERE yerine HAVING ifadesinin kullanılması gereklidir.
- HAVING ile yazılan koşullar içerisinde çoklu satır fonksiyonları veya gruplama yapılan alan kullanılabilir.

```
SELECT "SupplierID", COUNT("SupplierID") AS "urunSayisi"
FROM "products"
GROUP BY "SupplierID"
HAVING COUNT("SupplierID") > 2;
```

```
SELECT "SupplierID", COUNT("SupplierID") AS "urunSayisi"  
FROM "products"  
GROUP BY "SupplierID"  
HAVING "SupplierID" = 2;
```

- Çoklu satır fonksiyonları ile WHERE kullanılmaz.
- Aşağıdaki iki sorgu yanlıştır.

```
SELECT "SupplierID", COUNT("SupplierID") AS "urunSayisi"  
FROM "products"  
WHERE COUNT("SupplierID") > 2;
```

```
SELECT "SupplierID", COUNT("SupplierID") AS "urunSayisi"  
FROM "products"  
GROUP BY "SupplierID"  
WHERE COUNT("SupplierID") > 2;
```